

ព្រះរាជ

សាស្ត្រ

នគរបាល

ច្បាប់ទេស: ត្រូវបានប្រកាសចូលជាគរមានតាមព្រះរាជក្រម

លេខ នស/រកម/១០០៧/០២៧ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៧

ចំណុះទី ១ ចានប្រព័ន្ធផិត្យផែវ

ចារច្បាប់ ១.~

ច្បាប់នេះមានគោលបំណងជីរញ្ញា និងសម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដោយហិរញ្ញាប្បទានឯកជនទៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដើម្បីបំនើដែលប្រយោជន៍សារណ៍: និងបំពេញសេចក្តីផ្លូវការរបស់សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

ចារច្បាប់ ២.~

ច្បាប់នេះមានវិសាលភាពគ្រប់គ្រងសម្រានទាំងឡាយ ដូចមានចំណុះក្នុងមាត្រា ៥ នៃច្បាប់នេះ។

សម្រានត្រូវផ្តល់តាមរយៈកិច្ចសន្យាសម្រាន ដោយអនុលោមទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ។

ចារច្បាប់ ៣.~

វាក្សស្វ័ែរសំខាន់ៗទៅក្នុងច្បាប់នេះមានទំនួចខាងក្រោម:

-**គារអនុវត្តន៍** សំដោដល់ការអនុញ្ញាត ការធ្វេះបញ្ចី ការយល់ព្រម ការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ឌ ការផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាត ឬការចុះបញ្ជីទាំង ដែលត្រូវទទួលយកពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីអនុវត្តគម្រោងសម្រានដែលកំណត់ដោយច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

-**សម្រាប់នោះ** សំដោដល់ទេស្តិជាមួយជារបស់រដ្ឋ ដែលស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ផ្តល់ទេស្តិនោះ ទៅឱ្យឯកជនទ្វារដ្ឋឹកណាមួយប្រទាំងស្រុងនៃការអនុវត្តគម្រោងបើផ្តើកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធណាមួយដែលជាគម្ពាល់ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចនោះ ជាមួកទទួលខុសត្រូវ ហើយ ដែលឯកជននោះ ទទួលភារកិច្ចមួយដ្ឋឹកដីលើការសាងសង់ និង/ឬហានិភ័យ ប្រទទួលបានទ្វារដល់ណែញ តាមរយៈការទូទាត់សងវិញពីរដ្ឋាកិច្ចលទ្ធផ្លាក់ចំណុះល បុរកថ្ងៃ និង ការ

យកដែលឈ្មោះល ដែលបានប្រមូលយកពីអ្នកប្រើប្រាស់ បុពិអតិថិជន។ ទៀតែរបស់រដ្ឋទាំងនេះ ចាប់ពីពេលនេះតទៅនឹងត្រូវកំណត់ថា “សម្រាន” នៅក្រោមច្បាប់នេះធោយមិនគឺតីលើការ សែបច្បាប់ដែលបានប្រើប្រាស់សម្រាប់នៅក្នុងនោះឡើយ។

-**អេឡិច្ច័ន់សម្រាន** សំដែរដែលបុគ្គលដែលអនុវត្តតម្រៃនៅក្នុងហេតុរបាយសម្រាន ដែលបានធ្វើជាមួយស្ថាប័នជាប់កិច្ចសម្រាន។

-**គិច្ចសម្រាន** សំដែរដែល កិច្ចព្រមព្រៀងដែលភ្លាប់កាត់កិច្ចទៅវិញ នៅក្នុងសម្រានដែលបានធ្វើជាមួយស្ថាប័នជាប់កិច្ចសម្រាន។ នៅក្នុងសម្រាន នៅក្នុងជាប់កិច្ចសម្រានជាមួយសម្រាននិងក្នុងនោះមានការកំណត់ពី តោបារណីនិងលក្ខខណ្ឌសម្រាប់អនុវត្តតម្រៃនៅក្នុងហេតុរបាយសម្រាន។

-**បុគ្គល** សំដែរដែល ឲ្យបរិនុបុគ្គល បុនិនិបុគ្គល។

-**គម្រោនអេឡិច្ច័ន់** សំដែរដែលការអនុវត្តតម្រៃនៅក្នុងហេតុរបាយសម្រាន នៅក្នុងការផ្តល់សម្រាននាមួយ។

-**ស្ថាប័នប៉ះគិច្ចសម្រាន** សំដែរដែលស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដែលមានសិទ្ធិចុះកិច្ច សម្រាន ធ្វើចម្លាយដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ នៅច្បាប់នេះ។

-**អំណុល់មេឡាចែនសម្រោះ** សំដែរដែល សំណងជាយបរិនុនិងប្រព័ន្ធដែលផ្តល់សេវាកម្មធោយជ្រាល់ បុរាណប្រយោលដល់សារណាគនទ្ទេឡើ។

-**គម្រោនមេឡាចែនសម្រោះ** សំដែរដែលគិច្ចរប្បៃង ការសាងសង់ ការថែទាំ បុរាណធោយកម្មនៃកម្រិតនៅក្នុងសំណងជាមួយសម្រាន និងបុរាណធោយកម្មនៃកម្រិតនៅក្នុងសម្រាន ការធ្វើក ការត្រប់ត្រង បុរាណធោយកម្មនៃសំណងជាមួយសម្រាន និងបុរាណសោប់។

-**គម្រោនអិលីមេឡាចែនសម្រោះ** សំដែរដែលតម្រូវការធោយកម្មនៃកម្រិតនៅក្នុងសំណងជាមួយសម្រាន និងបុរាណសោប់ នៅក្នុងការធ្វើក ការត្រប់ត្រង បុរាណធោយកម្មនៃសំណងជាមួយសម្រាន និងបុរាណសោប់។

ចារច្បាជ ៤.~

ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចទាំងអស់ ដែលមានភារកិច្ចទួលត្រីតម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ នៅក្នុងវិស័យ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ធ្វើមានថែងក្នុងមាត្រាគ នៃច្បាប់នេះរួមមានក្រសួង ស្ថាប័ន សាធារណៈ និងគិច្ចបន្ទាល់រដ្ឋ អាជ្ញាធម្មលដ្ឋាន ដែលបានទទួលប្រកិច្ចកម្មឡវអំណាចដោយ អនុលោមនៅតាមច្បាប់នេះរួមជាពាណាបក្រកម្ពុជា មានសិទ្ធិបុះកិច្ចសន្យាសម្រេចនៅលើតម្រោង ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដែលស្ថិតនៅក្នុងសមត្ថកិច្ចបន្ទាល់ខ្លួន និងមានសិទ្ធិបុះកិច្ចព្រមព្រៀងតាក់ព័ន្ធបន្ទាប់បន្ទី រួមទាំងកិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានគោលបំណងសម្រួលការងារ ហិរញ្ញប្បទាន ធ្វើមានថែងក្នុងមាត្រាគ និងមាត្រាត នៃច្បាប់នេះ និងបន្ទប់ត្រឹមទាំងឡាយ ដែលមានថែងនៅក្នុងអនុក្រើក។

ចារច្បាជ ៥.~

កិច្ចសន្យាសម្រេចនៅលើវិស័យធ្វើចិត្ត នៅក្នុងស្ថាប័នមានតាមរយៈការផ្តល់ផ្តល់សេវា ដោយធ្វាប់ប្រហែល ដើម្បីជាប្រយោជន៍សាធារណៈ ត្រូវបានចូលរួមដោយស្ថាប័នតាក់ព័ន្ធលើវិស័យធ្វើចិត្តទៅ ។

ក-ការផ្តល់សេវាបន្ទាន និងការថែកចាយ ចាមពលអគ្គិសនី។

ខ-ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងប្រព័ន្ធផិកជាតុន មានជាអាជីវកិច្ចលី ស្ថាន ព្រលានយន្តហោះ កំណងដែង ផ្តល់ដែក ត្រូវកិច្ច។

គ-ការផ្តល់ផ្តល់ទិន្នន័យ និងអនាម័យ។

ឃ-ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបម្រើឱ្យទ្រពមនាតមនី និងបន្ទោកវិញ្ញាតិតិមាន។

ង-ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមួលដ្ឋានសម្រារ៖បម្រើឱ្យតម្រោងផ្តូកទេសចរណ៍មានជាអាជីវកិច្ច នៅសម្រាប់ សារមន្ត្រី។

៥-ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ បម្រើឱ្យវិស័យឧស្សែននិងប្រែង មានជាអាជីវកិច្ច បំពង់បង្ហរប្រែង និងឧស្សែន។

៦-ប្រព័ន្ធលួយ ប្រព័ន្ធបង្ហរទិន្នន័យ និងប្រព័ន្ធបុម្ភារ ។

ជ-ប្រព័ន្ធឌីកម្ម និងការគ្រប់គ្រងសំណាល់។

យ-ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្តសាធារណៈតាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យសុខភីបាល វិស័យអប់រំនិង
វិស័យកីឡា។

ព-ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ត បម្រើឱ្យតិចចិត្តបន្ថែម និងលំនៅផ្ទាន់សង្គម។

ធម៌-ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ត បម្រើឱ្យប្រព័ន្ធផាងសាស្ត្រ និងការងារកសិកម្ម។

ប-វិស័យផែន្ទាញៗ ដែលច្បាប់ធ្វើការក្នុងមុខងារទូទៅ មានការផ្តល់

ទូរសម្រាន។

ចែងក្រោះ ៦.~

កិច្ចសន្យាសម្រេចាន អាចអនុវត្តតាមទម្រង់ផ្តល់មុខងារក្រោម ។

- សាងសង់ អាជីវកម្ម និងផ្ទៃរ

- សាងសង់ ផ្ទៃល និងផ្ទៃរ

- សាងសង់ ផ្ទៃរ និងអាជីវកម្ម

- សាងសង់ ផ្ទើម្នាស់ និងអាជីវកម្ម

- សាងសង់ ផ្ទើម្នាស់ អាជីវកម្ម និងផ្ទៃរ

- សាងសង់ សហការ និងផ្ទៃរ

- ពត្រីក អាជីវកម្ម និងផ្ទៃរ

- ទំនើបភាគីបនិយកម្ម អាជីវកម្ម និងផ្ទៃរ

- ទំនើបភាគីបនិយកម្ម ផ្ទើម្នាស់ និងអាជីវកម្ម

- ផ្ទៃល និងអាជីវកម្ម គ្រប់គ្រង បុកិច្ចព្រមព្រៃងគ្រប់គ្រង បុជម្រើសឈួនៗនៅ
ទម្រង់ទាំងនេះ បុទ្ធម្រង់ប្រហាក់ប្រហែល ធ្វើការអនុវត្តសំណាង់ហេដ្ឋា-
ចនាសម្ព័ន្តនៃសម្រាប់អាជីវកម្មម រាជការណានេះ និងឯកជន។

ចារច្ឆាប់ ៧.~

កិច្ចសន្យាសម្រានណាមួយអាចត្រូវបាប់ដើម្បីបាន លុះត្រាតែតម្រោងហេដ្ឋារចនា-សម្ប័ន្ធនោះ ត្រូវបានអនុម័តជាមុនថាដាតម្រោងសម្រានស្របតាមនឹងវិធីដែលមានចំណាំនៅក្នុងអនុក្រឹត។

ចំណែកទី ២

រាជនគ្គបេង្ញូនខេដ្ឋនគន្មីជាន់ និងនៃពាណិជ្ជកម្ម

ចារច្ឆាប់ ៨.~

ក្រុមប្រឹក្សាមភីវឌ្ឍន៍កម្ពុជា តីជាស្ថាប័នប្រកបច្ចេ-ច្បាប់ពេម្ភយ សម្រាប់ទទួលការអនុញ្ញាតដែលជាតម្រូវការចាំបាច់ ក្នុងការអនុវត្តតម្រោងវិនិយោគ ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបន្ទាប់ពីបានទទួលការស្រើសុំអនុវត្តតម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្រេចត្រូវបានក្រោមកិច្ចសន្យាសម្រាន ពី សម្រានិក ដែលបានប្រើប្រាស់និងអនុវត្តតម្រោងក្រុមប្រឹក្សាមភីវឌ្ឍន៍កម្ពុជាផ្លូវ៖

១ - ផ្តល់ច្បាប់នូវការលើកទីកិច្ចដល់សម្រានិក ដោយអនុលោមនៅតាមច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២ - ធ្វើការបញ្ជាក់អំពីការអនុញ្ញាតទាំងឡាយដែលត្រូវទទួលបាន សម្រាប់តម្រោងសម្រាន ពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការចេញលិខិតអនុញ្ញាត។

៣ - ទទួលយកឱ្យទាន់ពេលវេលាទីនាក់នៅក្នុងសម្រានិក នៅពេលដែលព័ត៌មាននិងកសារចាំបាច់ទាំងឡាយត្រូវបានផ្តល់ត្រូវបំពេញនូវកិសម្រានិក។

ក្រុមប្រឹក្សាមភីវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ត្រូវកំណត់រយៈពេលម្ខយ សម្រាប់ស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវក្នុងការផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតលើតម្រោងសម្រានលើកលែងតែមានការបញ្ជាក់ជាលាយលក្ខណៈអក្សរីស្ថាប័ននេះ នៅមុនរយៈពេលនៃការកំណត់នោះ។

ចារច្បាជ ៦.~

ក្រុមប្រឹក្សាមកិរីខ្ពស់កម្ពុជា ជាស្ថាប័នសេវាកម្មប្រមូលដ្ឋី ត្រួងការផ្តល់ព័ត៌មានទូទៅតាមការណែនាំអ្នកវិនិយោគដែលចង់វិនិយោគត្រួងការណែនាំសម្រាន នៅត្រួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយរាប់បញ្ហាលទាំងព័ត៌មានធ្វើចាន់ចាន់ចិត្ត ចំណុច ក និង ខ នៃច្បាប់នេះ។ ក្រុមប្រឹក្សាមកិរីខ្ពស់កម្ពុជា ត្រូវផ្តល់ជូនអ្នកវិនិយោគដែលមានសភាទុលទនាទានូវការចំណុចមិនកសារច្បាប់ និងបន្ទាប់ពីដំឡើង។ ស្តីអំពីការដាក់បាក្សសុំជាទូទៅ នៅតម្រាងសម្រាននៅត្រួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ចារច្បាជ ១០.~

ក្រុមប្រឹក្សាមកិរីខ្ពស់កម្ពុជាមានការកិច្ច :

ក - ផ្តល់យោបល់ជូនរាជ្យកិច្ចកម្ពុជា អំពីបញ្ហាបាក់ព័ន្ធឌីជីថលនយោបាយសម្រាន និង ផ្តល់អនុសាសន៍ ដើម្បីកែលំអីវិញ កាន់តែប្រសើរឡើងទូទៅច្បាប់និងបន្ទាប់ពីចំណុចជាយករាយសម្រាប់អនុវត្តតម្រាងសម្រាន

ខ - ជួយដល់ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដែលឡើង ត្រួងការដើរអត្ថសញ្ញាណកម្មនិងរាយកម្មលើកាលនានូវតួតភាពនានា សម្រាប់តម្រាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលជានិងបានដើរឡើយ ជួយដល់សហគមនីអ្នកវិនិយោគ នូវតម្រាងទាំងឡាយណាដែលអាចដំណើរការបាន

គ - បង្កើនទូរភាពដីនាយកំបានចំពោះត្រួងក្រុមប្រឹក្សាមកិរីខ្ពស់កម្ពុជា ឬជួយរាយកម្មពីខាងក្រោម ដើម្បីជួយស្ថាប័នជាប័កិច្ចសន្យា ត្រួងការរៀបចំការដោលឡើង និងការត្រួតពិនិត្យតម្រាងសម្រានដែលស្ថិតស្ថាយ

ឃ - លើកការណែនាំអំពីនីតិវិធីដើរឡើងក្រុមប្រឹក្សាមកិរីខ្ពស់កម្ពុជា និងការត្រួតពិនិត្យតម្រាងសម្រាន

ឱ - សម្របសង្គមការកសាងសមត្ថភាព និងការបណ្តុះបណ្តាលដល់មត្តិរាជការ ដែលដើរឡើងការដាក់ព័ន្ធឌីជីថលនយោបាយ

ច-រក្សាទុកទួវបញ្ជីស្តីពីកិច្ចសន្យាសម្រាន និងរាល់ឯកសារនៃគម្រោងសម្រាន ដើម្បីទូកខ្សែស្ថាប័នជាប័កិច្ចសន្យាដើម្បីការរាយកម្មនិងធ្វាស់ប្បរបទពិសោធន៍ត្នាខោរិញ្ញឡៅមក។

ចំណេះទី ៣ គារគ្រឿសនេះ និងគាររៀបចំ សម្រាប់និយាយ

ចារ្យតា ១១.~

ស្ថាប័នជាប័កិច្ចសន្យា ត្រូវធ្វើការដ្រើសវិសសម្រានធនក តាមនឹងតិវិធីដោលក្នុងជាតិ បុអន្តរជាតិ ប្រតាមនឹងតិវិធីចរចាប់ ដោយផ្តល់កទៅតាមកាល៖ទេស៖ ។
នឹងតិវិធីនៃការដ្រើសវិសសម្រានធនកនឹងមានចែងទេនក្នុងអនុក្រើក ។

ចារ្យតា ១២.~

នៅពេលដែលដំណើរការដ្រើសវិសសម្រានធនកត្រូវបានបំពេញស្ម័គ្រប់ ហើយស្ថាប័នជាប័កិច្ចសន្យាក៏បានត្រូវមកដោលបានក្នុងការទទួលបាតក្នុងដោលក្នុងការរៀបចំប្រព័ន្ធបាននូវការអនុម័តជាគោលការណ៍សម្រាប់លក្ខខណ្ឌចុងក្រាយនៃកិច្ចសន្យាសម្រាន តាមការតម្រូវនិងស្របតាមនឹងតិវិធីដែលនឹងមានចែងទេនក្នុងអនុក្រើក ។

ប្រសិនបើការពិនិត្យឡើងវិញទូរកិច្ចសន្យាសម្រានដែលបានរៀបចំស្របតាមបន្ទីរ នៅច្បាប់នេះធ្វើឱ្យ បេក្ខជនដែលបានដ្រើសតាមនឹងតិវិធីត្រូវបានរៀបចំស្របតាមបន្ទីរ នៅច្បាប់នេះ និងបន្ទីរបស់ខ្លួន បេក្ខជននោះអាចធរកបាតក្នុងដោលក្នុងក្រុងការរៀបចំបន្ទីរបស់ខ្លួន ដោយមិនទទួលរាងនូវការ បាត់បង់ត្រាកំតម្លៃសម្រាប់ជាតាការដោលក្នុងដោលក្នុងក្រុងការរៀបចំបន្ទីរបស់ខ្លួន នៅច្បាប់នេះ ។

ចារ្យតា ១៣.~

បន្ទាប់ពីបានទទួលការអនុម័តយល់ព្រមដូចមានចែងក្នុងមាត្រាជែ នៅច្បាប់នេះស្ថាប័នជាប័កិច្ចសន្យា ត្រូវចែងក្នុងសេចក្តីផ្តើមដូចជាផីការយល់ព្រមដូចសម្រាន នៅបេក្ខជនដែលបានដ្រើសវិស មុននឹងអនុវត្តការចុះកិច្ចសន្យាសម្រាននេះ ។

ស្ថាប័នជាប់កិច្ចសង្គម និងសម្រានីក ត្រូវបានបញ្ជាក់ថា ពេលវេលាដែលបានបង្ហាញ និងរយៈពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ បន្ទាប់ពីការធ្វើនឹងដំណឹង ស្តីពីការផ្តល់សម្រាន។

រយៈពេលនេះអាចពន្លាផាន ប្រសិទ្ធភីមានការព្រមព្យួរដាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរវាងស្ថាប័នជាប់កិច្ចសង្គមនិងសម្រានីក ។ ការខកខានរបស់ស្ថាប័នជាប់កិច្ចសង្គមត្រូវការអនុវត្ត ស្របតាមមាត្រាពាណិជ្ជកម្ម និងអាចឱ្យសម្រានីកមានសិទ្ធិត្រូងការដក ពាក្យរេញដោយបុរាណ ដោយមិនទទួលនូវការបាត់បង់ប្រាក់តម្លៃលំសម្រាប់ជាតា ការរេញដោយបុរាណ។

ចារ្យតា ១៤.~

ត្រូងរយៈពេល ៦០ (ហុកសិប) ថ្ងៃយ៉ាងយុរ បន្ទាប់ពីទទួលបាននូវសេចក្តីជ្រើនដំណឹងពីការយល់ព្រមផ្តល់សម្រាន សម្រានីកត្រូវតែបង្កើតដោយឱ្យសារនៃស្របតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឌានីតិបុត្រូលម្បយ ដែលនឹងអនុវត្តតម្រៃនឹងសម្រាននិងដាក់ពាក្យសុជ្រូន ក្រុមប្រឹក្សាមកិរីខ្សែនកម្ពុជា ដើម្បីទទួលបាននូវវិញ្ញាបនបំព្រឹងបានបន្ទាប់ពីវិវាទ ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ចារ្យតា ១៥.~

បើកលើនៃពេលវេលាការត្រូវដោយបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះបុច្ចាប់ដៃទៀត ភាគីជាប់កិច្ចសង្គមត្រូវកំណត់ ត្រូងកិច្ចសង្គមសម្រាន នូវករណីផ្តល់បានក្រោម :

ក - ប្រភេទ វិសាលភាព បមាណភីការងារដែលត្រូវបំពេញ និងសេវាកម្មដែលត្រូវផ្តល់ដោយសម្រានីក។

ខ - ការបើកទីកច្ចាស់ដែលត្រូវផ្តល់ ដើម្បីបើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការចំណាយបង្កើនលេវ្តិននៃការសាងសង់ និងបង្កើនគុណភាពនៃកិច្ចដំណឹងការ និងការថែទាំដើម្បីជាប្រយោជន៍សារណ៍។

គ - រាល់កម្រិតថ្មីបង់ការបើកច្ចាស់ ថ្មីលួយដ្ឋានបុច្ចាប់ដោយធ្វើនៅពេលត្រូវដាក់ខ្សែសម្រានីកអនុវត្ត ត្រូវតែបានអនុម័តដោយស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច។

យ-ការប្រាយក្រួលដំឡើងទូទាត់ទិន្នន័យកហាធិកំយោរ៉ាខ្លួន ឬការប្រាយក្រួលដំឡើងទិន្នន័យកហាធិកំយុវមត្តា។

ធម្ម-ការកម្រិតសេវាកម្ម និងបមាណីដែលត្រូវបានសម្រេចនឹងអនុវត្តន៍ និងប្រព័ន្ធបញ្ជាក់ការទិន្នន័យកហាធិកំប្រាយក្រួលដំឡើងទិន្នន័យកហាធិកំយុវមត្តា។

ច-យន្តការបង់ប្រាក់។

ឆ-ការប្រើប្រាស់កិច្ចសហប្រព័ន្ធបញ្ជាក់ការបស់ស្ថាប័នជាប័កិច្ចសង្គម និងស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដៃរៀងទៀត និងការគាំទ្រការអនុវត្តតម្រាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងអំឡុងពេលសម្រេច។

ជ-ករណីដៃរៀងទៀត ប្រសិនបើភាគីទាំងពីរយល់ថាសម្រប។

ចារ្យតា ១៦.~

សម្រេចនឹងត្រូវអនុវត្តតម្រាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ធ្វើឡើងទូទាត់ទិន្នន័យកការចំណាយទាំងអស់ និង វាប់រងរាល់ហាធិកំយេហ៌រិនត្រូវពីនិងផ្តើកដំឡើងទិន្នន័យកការសំណើនាថាន ឬស្ថាប័នជាប័កិច្ចសង្គមឡើយ។ និងកាល៖ទេស៖ពិសេស ការជានាមាថត្រូវដូលបាន វេតការជានាមេះត្រូវអនុវត្តស្របទេនឹងនិត្តិវិនិងផែនការប្រាយក្រួលដំឡើងទិន្នន័យកការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុនិងបទប្បញ្ញត្តិផែនតាក់ពីនឹង។

ចារ្យតា ១៧.~

ធ្វើឱ្យអនុលោមតាមការជាក់កំហិតណាមួយ ដែលមានចំងក្រួនកិច្ចសង្គមសម្រេច ឬមាននៅក្នុងច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សម្រេចនឹងមានសិទ្ធិបង្កើតសិទ្ធិត្រាតិភោគបើទ្រព្យសម្រាតិ សិទ្ធិ បុងប្រយោជន៍របស់ខ្លួន រួមបញ្ចប់នូវឱ្យទាំងឡាយដែលតាក់ពីនឹងនៅក្នុងតម្រាងសម្រេច ដើម្បីជានាមួយរាល់ហិរញ្ញប្បញ្ញត្តិការ សម្រាប់តម្រាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។

លើកលែងតែមានការកំណត់ឡើងនៅក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រាន ម្នាល់ភាគបុននៃសម្រានិកមានសិទ្ធិធ្វើការអេអាង បូបដើរសិទ្ធិប្រព័ន្ធឌាក់នៅក្នុងភាគបុនរបស់ខ្លួនជាសម្រានិក ដើម្បីធានាទ្វូវរាល់បិរញ្ញាប្បញាន ដែលត្រូវការសម្រាប់គ្រោះហេង្សារចនាសម្ព័ន្ធ។

ចាត្រា ១៥.~

នៅពេលដែលមានការវិលោកចូលចូរពីលំណាក់សម្រានិក បូរាយហេតុការណីណាមួយដែលជាមួលហេតុនាំឱ្យមានការបញ្ចប់កិច្ចសន្យាសម្រាន ស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យាអាចយល់ត្រមជាមួយស្ថាប័នដែលផ្តល់លំបាត់បិរញ្ញាប្បញានសម្រាប់គ្រោះហេង្សារចនាសម្ព័ន្ធដោយដាក់ជិនសសម្រានិកដោយបុគ្គលូ ដើម្បីចាត់តាំងឱ្យធ្វើកិច្ចការតាមកិច្ចសន្យាសម្រានដែលមានស្រាប់ស្របតាមលក្ខណៈណីនីតិវិធីដែលបានត្រមព្រៀងត្រាដាមុន រវាងស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យាដាមួយស្ថាប័នដែលជាមួកផ្តល់បិរញ្ញាប្បញាននោះ។

ចាត្រា ១៦.~

សិទ្ធិ និងភាគត្រួកិច្ចរបស់សម្រានិកដែលមានចែងក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រាន មិនអាចធ្វើនៅក្នុងភាគតិចដែលបានទៅ ប្រសិនបើត្រានការអនុញ្ញាតជាមុនពីស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យា។

ការគ្រប់គ្រងផលប្រយោជន៍របស់សម្រានិក ដែលមានចែងនៅក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រាន មិនអាចធ្វើនៅក្នុងភាគតិចដែលបានទៅ ប្រសិនបើត្រានការអនុញ្ញាតជាមុនពីស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យា លើកលែងតែចំពោះការអនុវត្តសិទ្ធិ ប្រព័ន្ធឌាក់នៅក្នុងមាត្រាងទៅ នៃច្បាប់នេះ។

ចាត្រា ២០.~

លើកលែងតែមានការចែងនៅក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រានច្បាស់លាស់ សម្រានិកត្រូវទទួលខុសត្រូវលើកការសាងសង់ហេង្សារចនាសម្ព័ន្ធ ដោយសាមិទ្ធនទ្ទូលបន្ទុកការចំណាយទាំងអស់ និងរាប់រងរាល់ហានិភ័យ។ កិច្ចសន្យាសម្រានអាចត្រូវបានដោយដាមួយនឹងច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិនៃត្រោរជាលាត្រក្រកអូជាតា ។ កិច្ចសន្យាសម្រានអាចត្រូវឱ្យមានមួកជិទាប្បញ្ញត្តិនៃការងារដើម្បីដើរបាយការណីផ្តល់ស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យាលើករណីឡើង។ ដែលទាក់ទងនៅក្នុងសំណង់ហេង្សារចនាសម្ព័ន្ធ។

ចារ្យតា ២១.~

លើកលូងពេលមានចែងទេនវិញដីភ្លុងកិច្ចសន្យាសម្បទានច្បាស់លាស់ សម្បទានិកត្រូវធ្វើអាជីវកម្មនិងថែរក្សា សំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដោយសាមីខ្លួនទទួលបន្ទុកការចំណាយទាំងអស់ និងរាប់រងរាល់ហានិកៗយស្របទៅតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

លើកលូងពេលមានចែងទេនវិញដីភ្លុងកិច្ចសន្យាសម្បទាន សម្បទានិកត្រូវជាទន្ទីនិរន្តរភាពភ្លុងការផ្តល់សេវាកម្ម។ ផ្ទចដែលបានកំណត់ភ្លុងកិច្ចសន្យាសម្បទាន ស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យាមានសិទ្ធិភាពៗការដោយអាជីវកម្មនៃគម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាបណ្តាជាសង្គម ដើម្បីជាទន្ទីប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាកម្មដោយភ្លាមរាក់រង្វាល ភ្លុងករណីសម្បទានិកមិនបានបំពេញកាតត្រូកិច្ចរបស់ខ្លួន តែតម្រូវឱ្យស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យាដោយការផ្តល់ដំណឹងដល់សម្បទានិក ដើម្បីធ្វើការកែតម្រូវការខេត្តិការមិនបានអនុវត្តភ្លុងនរយៈពេលនោះ ផ្ទចមានចែងទេនវិញដីភ្លុងកិច្ចសន្យាសម្បទាន បុប្រសិទ្ធបើពុំមានចែងទេនវិញដីភ្លុងកិច្ចសន្យាសម្បទាន កីត្រូវធ្វើភ្លុងពេលសម្របណាមួយ។

ចារ្យតា ២២.~

ដើម្បីជាទាការអនុវត្តដោយសម្បទានិកនៃកាតត្រូកិច្ច ដែលមានចែងភ្លុងកិច្ចសន្យាសម្បទាន និងដោយ ផ្តើកតាមពម្រូវការនៃកិច្ចសន្យា សម្បទានិកត្រូវតម្លៃប្រាក់ជាទាការអនុវត្តកិច្ចសន្យាខ្សែ បានពេញលេញសម្រាប់ដំណាក់កាលជាកំណត់នៃគម្រោងសម្បទានផ្ទះនស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យា និងទៅតាមទម្រង់ពេលវេលា និង បរិមាណ ដែលមានចែងទេនវិញដីភ្លុងកិច្ចសន្យាសម្បទាន។

ចារ្យតា ២៣.~

កិច្ចសន្យាសម្បទានអាចផ្តល់កាលបន្ទុវត្តភាពខ្សែ សហគ្រាល់ និងស្ថាប័នស្រាវជ្រាវភ្លុង ស្រុកមានលទ្ធភាព ចូលឆ្លាមទេនវិញដីភ្លុងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាកម្មុត្តសាល បុសកម្មភាពអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម ដោយសហប្រតិបត្តិការជាមួយសម្បទានិក។ សហប្រតិបត្តិការដែលអាចទាំងកន្លែងប្រាក់ចំណុលបន្ទែមដល់សម្បទានិក ត្រូវតែផ្តល់ខ្សែសហគ្រាល់ និងស្ថាប័នរដ្ឋ ឯកជនភ្លុងស្រុកនូវឱ្យការសិក្សាតា ដើម្បីទទួលបាននូវការបញ្ជាចិញ ការផ្តល់ផ្តល់សេវាកម្ម

ក្នុងស្ថុក និងក្រោប្រទេស ប្រាមទាំងរយចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាតាក់ព័ត៌មាននៃក្នុងសកម្មភាពហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។

នៅពេលដែលធ្វើការវាយតិចលើកសារដេញឡើង ស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យាអាចតិត្តរដល់សត្តានុពលទូលំទូលាយនៃការអភិវឌ្ឍសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ច ដែលបើកក្លើងដោយអ្នកដេញឡើង ហើយដែលអាចកំណត់ជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៅក្នុងសេចក្តីផ្តើនដំណឹងអំពីការដេញឡើងទាក់ទង នៅនឹងគម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។

ចារ្យត្រា ៤៤.~

កិច្ចសន្យាសម្រាន ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ប្រសិទ្ធភីតុមានច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថែងអំពីករណីដែលពាក់ព័ន្ធនៅទេ បទប្បញ្ញត្តិនៃកិច្ចសន្យាសម្រាន ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់ដែលធ្វើសវិសដោយភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ហើយដែលច្បាប់នៅមិនមានភាពផ្តើមត្រូវនៅនឹងច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាលើយ។

សម្រានិកមានសិទ្ធិក្នុងការធ្វើសវិសច្បាប់គ្រប់គ្រងនៃកិច្ចប្រព័ន្ធដោយបន្ទាប់បន្ទុំ ទាក់ទងនឹងការអនុវត្តគម្រោងសម្រាន។

ចារ្យត្រា ៤៥.~

នៅពេលណាដែលកិច្ចសន្យាសម្រាន បានតម្លៃខ្សោយសម្រានិកដោយ នៅពេលបញ្ហាប់គម្រោងសម្រានទូវសិទ្ធិ សិទ្ធិកាន់កាប់ និងដែលប្រយោជន៍ទាំងអស់ លើសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផលស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យា បួន្យកដែលទទួលបានការតែងតាំង ការធ្វើរនោះ ត្រូវស្របនៅនឹងពេលរំលែកដែលបានកំណត់ក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រាន។

សំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលត្រូវធ្វើរនោះ ត្រូវមានលក្ខណៈល្អស្របនៅតាមលក្ខណៈដែលបានកំណត់ក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រាន និងត្រូវបានដោម្បែក បានដោម្បែក និងការតវ៉ាមទានោ។

ចារ្យតា ២៦.~

ស្ថាប់នផ្លល់សម្រទាន បុស្ថាប់នមានសមត្ថកិច្ចដែលទៀត ដោយធ្វើកទោតាមលក្ខខណ្ឌ ច្បាប់ ត្រូវធ្វើយសម្រទានិភាគឱ្យទួលបានសមស្របទូរសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីធនិងសិទ្ធិដែលបានកំណត់ឡើងនឹងគោលការណ៍បានចាត់ដើម្បីអនុវត្តកម្រោងសម្រទាន។

សម្រទានិភាគមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់សេវការ បួបធ្វើតសេវការតាមការកំណត់នៃឲ្យប៉ះត្រីមិ-បាល ក្នុងករណីដែលជាតម្លៃការសម្រាប់អនុវត្តកម្រោងសម្រទាន។

កិច្ចសន្យាសម្រទានអាចតម្រូវឱ្យសម្រទានិភាគធ្វើការទូទាត់ការធ្វើលទ្ធភាពកម្មកម្មសិទ្ធិលើដី សិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីសេវការនិងរបៀបនៃការចំណាយទាំងនេះ។

ចំណាយក្នុងការធ្វើលទ្ធភាពកម្មកម្មសិទ្ធិលើដី សម្រាប់ព្រឹកកម្រោងហេត្តូរចនាសម្ព័ន្ធនា- នាគារបន្ទូករបស់សម្រទានិភាគ លើកលេងកំណត់ករណីដៃឃុំដែលបានចែងក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រ- ទាន។

ចារ្យតា ២៧.~

សម្រទានិភាគមានសិទ្ធិទួលបានសម្រាប់ព្រឹកកម្រោងហេត្តូរចនាសម្ព័ន្ធ បួបសេវការកម្មដែលខ្ពស់បានផ្លល់ឱ្យ។ កិច្ចសន្យាសម្រទានត្រូវថែងអំពីវិធីនិងរយៈបម្លែង សម្រាប់បង្កើត និងកំណត់តម្រូវភាពដែលបានសម្រទានិភាគ ការធ្វើលទ្ធភាពកម្មកម្មសិទ្ធិលើដី សម្រាប់បង្កើត នៃប្រព័ន្ធដំបូងកំណត់កម្រោងនេះ។

ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា អាចព្រមព្រៀងលើយន្តការដែលសំណែនាំនានានូវលំហ្សរជាប្រកភី នៃប្រព័ន្ធដំបូងកំណត់កម្រោងនេះ។

ចារ្យតា ២៨.~

សម្រទានិភាគ មានសិទ្ធិប្រព័ន្ធដំបូងកំណត់កម្រោងនៃប្រព័ន្ធដី បិយវត្ថុក្នុងស្ថុកទោជាយូរបិយប័ណ្ណបរ- ទេស និងមានសិទ្ធិធ្វើរួមបិយប័ណ្ណទាំងនេះទៅបរទេស ស្របតាមឲ្យប៉ះនៃព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា។

ចារ្យតា ២៩..

មានកំណើងអាណាពត្តិនៃកិច្ចសន្យាសម្បទានបុណ្យណាមេះ ដែលសម្បទានិកមានសិទ្ធិទួលបាន
នូវសំណង ក្នុងករណីចំណាយសម្រាប់ការអនុវត្តកិច្ចសន្យាសម្បទាន បានកើនឡើងប្រើន បុ
គ្គុងករណីចំណូលដែលសម្បទានិកទួលបានពីការអនុវត្តកិច្ចសន្យាមានការថែរបុះប្រើន បើ
ប្រែបធៀបជាមួយចំណាយ និងចំណូលក្នុងការអនុវត្តកិច្ចសន្យាដែលបានគ្រាងទុកពីដឹបង
ដោយមួលហេតុនៃការកែប្រែច្បាប់ បួបទប្បញ្ញត្តិដែលអនុវត្តចំពោះសំណង់ហេតុរចនាសម្ព័ន្ធ
បួចចំពោះសេវាកម្មដែលខ្លួនបានផ្តល់ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃកិច្ចសន្យាសម្បទាន។ សម្បទានិក
ត្រូវបង្ហាញពីដែលវិបាកដែលបណ្តាលមកពីការកែប្រែនេះ និងពីដែលវិបាកដ្ឋាកបិរញ្ញវត្ថុបាក់
ព័ន្ធ។

ចារ្យតា ៣០..

សម្បទានិកត្រូវបង់ស្ថយសារបុកផ្លូវក្រោមសម្បទាន តាមការកំណត់នៃកិច្ចសន្យាសម្បទាន
ជូនរដ្ឋ ស្របតាមគោលការណ៍និងលក្ខណៈដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងកិច្ចសន្យាសម្បទាន។

ចារ្យតា ៣១..

ស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យាផ្លូវត្រូវធ្វើការអង់គ្លេតនិងធ្វើអធិការកិច្ច លើសកម្មភាពគម្រោងសម្ប-
ទាន ដើម្បីធានាថាតម្រោងបានសាងសង់ធ្វើអាជីវកម្ម និងថែទាំស្របទេតាមច្បាប់និងបទប្ប-
ញ្ញត្តិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង លក្ខណៈដែលកិច្ចសន្យាសម្បទាន។ ស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យា
មានសិទ្ធិប្រើប្រាស់និងកិច្ចការសំណង់ហេតុរចនាសម្ព័ន្ធកំពុងជាការត្រួសប្រាក់ របាយការណ៍និង
ទិន្នន័យផ្សេងៗដែលមានភាពថា បានប្រើការអង់គ្លេត និង ធ្វើអធិការកិច្ច ដោយអនុលោម
ទៅតាមលក្ខណៈដែលកិច្ចសន្យាសម្បទាន។

ប្រសិនបើមិនមានករណីចាំបាច់ ការអង់គ្លេតនិងអធិការកិច្ចនេះ មិនត្រូវបង្រៀតដ្រើកទេ
និងដំណើរការការងារ និងការផ្តល់សេវាកម្មរបស់សម្បទានិកឡើយ។

ចារ្យតា ៣៧.~

រាល់សកម្មភាពដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តបញ្ជាប់នេះ ត្រូវអនុវត្តឱ្យ ស្របទេនឹងតម្រូវការនៃបមាណីសុខភាពនិងសុវត្ថិភាពនិងការងារបរិស្ថាន ដោយសម្រេចនិកត្រូវថែរក្រោតចំណែកដែលរៀបចំឡើងការជាយថាគោតុនេះ ដើម្បីទទួលបាននឹងគ្រោះឆ្នាក់ និងភាពអាសន្នបន្ទាន់ដែលអាចនាំឱ្យ បាត់បង់ជិវិត បូរាយរបួស ការពុល ឬ ការទួចខាតផ្លូវនៃរដល់នូវសម្រេចនិងតម្រូវឱ្យ មានដោយច្បាប់និងបន្ទាន់បង្ហាញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិងកិច្ចសន្យាសម្រេច។

ចារ្យតា ៣៨.~

ត្រូងករណីដែលសំណង់ហេង្សារចនាសម្ព័ន្ធ ត្រូវធ្វើឡើនស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច នៅពេលបញ្ចប់កិច្ចសន្យា សម្រេចនិងត្រូវផ្តល់នូវការបណ្តុះបណ្តាលជូនជនកម្ពុជា ដើម្បីអ្នកទាំងនេះអាចទទួលរាយបំផុតបាន ត្រូងការធ្វើអាជីវកម្មនិងថែទាំសំណង់ហេង្សារចនាសម្ព័ន្ធនេះជាបន្ទុ។ កិច្ចការទាំងនេះអាចធ្វើ នៅមុនពេលជុំតកំណត់នៅរយៈពេលសម្រេចនាន់ ស្របទេនាមលក្ខខណ្ឌដែលបានព្រមព្រៀងជាមួយស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យានៅត្រូងកិច្ចសន្យាសម្រេច។

ចារ្យតា ៣៩.~

ពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តបញ្ជាប់នេះ បុគ្គលសញ្ញាតិខ្លួនដែលចូលរួមប្រព័ន្ធតប្រាអនុវត្តន៍ការងារផ្តល់ផ្តល់នូវការលាងត្រូវការពិនិត្យបាន ដើម្បីទទួលបាននូវការបញ្ជាផិត្យសម្រាប់ការសាងសង់ ការផ្តល់ផ្តល់នឹងសេវាកម្ម។

ចារ្យតា ៣៥.~

កិច្ចសន្យាសម្រេចមិនត្រូវបានដើរការដើម្បីត្រូវរាយការដើរការប្រើប្រាស់សិទ្ធិផ្តាច់មុខឡើយ។ បើនេះដើម្បីជាផលប្រយោជន៍សារណែនាំ សិទ្ធិផ្តាច់មុខអាចបញ្ចប់បានត្រូងកិច្ចសន្យាសម្រេចដែលនឹងមានបែងចែកនៅត្រូងអនុក្រើក្រុ។

ចារ្យក្រារ ៣១.~

សម្រេចានិកត្រូវធានាថា ជនធនាគ់ដែលធ្វើការប្រឆាំងលោកស្រីបុត្រាមរយៈនិយាជិតភីបុត្រាមរយៈអ្នកទទួលមេីការភីបុម្ភកម៉ោការបន្ទភីត្រូវតែបំពេញកិច្ចការ សូបឡើនឹងបន្លឺប្រព័ន្ធឌីនៅច្បាប់នេះ។

ប្រសិនបើមានការខុចខាតដល់តីយជន បង្កើតឡើងដោយជនធនាគ់ដែលធ្វើកិច្ចការឱ្យសម្រេចានិកបើយត្រូវឱ្យមានសំណង សម្រេចានិកនិងអ្នកប្រព្រឹត្ត ត្រូវទទួលទួលតាត់សំណងនៅក្នុងការទទួលខុសត្រូវមត្តា និងទីទៅពីត្រូវ។

ចំណេះចិត្តទី ៤

រារបច្ឆុប់សាធារណ៍នៃនគរបាល

ចារ្យក្រារ ៣២.~

កិច្ចសន្យាសម្រេចាន ត្រូវបញ្ជាក់អំពីរយៈពេលសម្រេចាន ដែលមិនត្រូវលើសពី ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ តិចប៉ុណ្ណោះបានបានប៉ុណ្ណោះបានប៉ុណ្ណោះសម្រេចាន ដោយផ្តើកតាមមាត្រាពាណិជ្ជកម្ម នៅថ្ងៃទី៣០ មិនប៉ុណ្ណោះ។ ត្រូវក្រណីចាំបាច់ ដោយយោងទៅបើប្រកែទន់តម្រាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរាជ-រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាអាមេរិកកំណត់រយៈពេលសម្រេចាននៃដោយទេ។

រយៈពេលសម្រេចាន ដែលបានកំណត់ទៅក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រេចាន មិនអាមេរិកបាន ឡើយ លើកលែងតែជាលទ្ធផលដែលចេញមកពីស្ថានភាពផ្តុចខាងក្រោម :

១ - ពន្លារដើម្បីបង្កើយការងារ បុការបង្ហាក់ដីលើការដោយមួលហេតុនៃការរំលែកកិច្ចសន្យាដោយស្ថាប័នជាប័កិច្ចសន្យា បុដោយទីនៃស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដែឡើត។

២ - ពន្លារដើម្បីបង្កើយការងារ បុការបង្ហាក់ដីលើការដោយហេតុការណីប្រជានសភិ ផ្ទចដែលមានបញ្ហាកំណត់ត្រូវកិច្ចសន្យាសម្រេចាន ហើយដែលនាំឱ្យសម្រេចានិកមិនអាមេរិក លទ្ធផាត់បំពេញបានមកវិញនូវការចំណាយ បុការខាតបង់ដែលបានបណ្តាលមកពីស្ថានភាពខាងលើរមទាំងការធានាការបំរងលើកម្រាងសម្រាប់រយៈពេលសម្រេចានដីបួង។

រយៈពេលសម្រានធ្វូចមានថែងទៅក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រាន អាចត្រូវបណ្តាលដើម្បីអនុ-
ញ្ញាតឱ្យសម្រានិភាគស្ថារចំណាយបន្ថែមដែលកើតឡើងដោយសារមានលក្ខខណ្ឌីរបស់
ស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យាដែលពីពាណិជ្ជកម្មនៃក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រាន ប្រសិនបើសម្រ-
ានិភាគស្ថារឡើងវិញ បានធ្វូវចំណាយទាំងនេះទៅក្នុងរយៈពេលសម្រានដែលបាន
ថែង។

ចាយឆ្នា ៣៥.~

កិច្ចសន្យាសម្រានត្រូវបញ្ជាក់ ដោយមានភាពសម្រប អំពើលក្ខខណ្ឌដែលផ្តល់សិទ្ធិ
ឱ្យភាគីមួយអាចបញ្ចប់កិច្ចសន្យាមុនថ្មីដើម្បីកំណត់នៃរយៈពេលសម្រាន ព្រមទាំងបញ្ជាក់អំពើ
សិទ្ធិ និងភាគីកិច្ចនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ប្រសិនបើមានការបញ្ចប់កិច្ចសន្យាមុនពេលកំណត់។
ប្រសិនបើមានបញ្ជាក់ក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រាន ករណីប្រជានសក្តី អាចនាំឱ្យភាគីមួយមានសិទ្ធិ
បញ្ចប់កិច្ចសន្យាសម្រានបាន។

ក្នុងករណីដែលការបញ្ចប់កិច្ចសន្យាបណ្តាលមកពីការវិលាយក្នុងថ្ងៃ ដោយស្ថាប័នជាប់
កិច្ចសន្យា បូឌាយស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដែលឡើងការកិច្ចកិច្ចទាក់ទងទៅនឹងកម្រោងសម្រ-
ាន សម្រានិភាគមានសិទ្ធិទូលាទានធ្វូវការប៉ែន្តែមិនត្រូវបានបញ្ជាក់ទេ ដោយអនុលោមទៅតាមលក្ខខណ្ឌ
ដែលមានថែងក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រាន វួរបញ្ចប់កិច្ចកិច្ចទាំងនេះដោយតម្លៃតម្លៃ នៅក្នុងការបង់បញ្ចប់
ចំណាយដែលមានបូគ្គារខាតបង់ដែលទូលារនដោយសម្រានិភាគ វួរបញ្ចប់ការខាតបង់ត្រាក់
ចំណោញដែលមានភាពសម្រប។

ចាយឆ្នា ៣៥.~

វិវាទរវាងស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យានិងសម្រានិភាគ ត្រូវដោះស្រាយដោយអនុលោមទៅ
តាមយន្តការដោះស្រាយវិវាទដែលបានកំណត់ទៅក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រាន ដោយរាប់បញ្ចប់
ទាំងការដោះស្រាយតាមរយៈមជ្ឈក្តីករអនុរដាតី ប្រសិនបើមានការព្រមព្រៀងរបស់គ្មានិភាគ។

សេចក្តីសម្រេចដែលចេញដោយគុណភាពមានសមត្ថភិថ្យ បូណ្ឌដោយមជ្ឈរត្តករ ស្របទៅតាមមាត្រានេះ ត្រូវមានសុពលភាព និងត្រូវអនុវត្តដោយស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យា និងសម្រានិក អនុលោមទៅតាមខ្លឹមសារនៃសេចក្តីសម្រេចនោះ។

ចារ្យតា ៤០.~

ស្ថាប័នជាប់កិច្ចសន្យា ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវដើម្បីធានាទា កិច្ចសន្យាសម្រាន ត្រូវអនុវត្តដោយត្រូវបានគ្រប់ត្រូវយក្សការព្រមទាំងនឹងតិវិធីសម្រាប់ត្រូវពិនិត្យ សម្របសម្រួលការអនុវត្ត និងដំណឹងការនៃកិច្ចសន្យាសម្រាន ហើយរាយការណ៍ស្តីពីការត្រូវគ្រប់គ្រងកិច្ចសន្យាសម្រាន ត្រូវបានគ្រប់ត្រូវយក្សការព្រមទាំងនឹងតិវិធីសម្រាប់ត្រូវពិនិត្យ ដូចត្រូវក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធដែលខ្លួនគ្រប់ត្រូវយក្សការព្រមទាំងនឹងតិវិធីសម្រាប់ត្រូវពិនិត្យ និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ និង /បូក្រសួងពាក់ព័ន្ធដែលទទួលខុសត្រូវ។

ចារ្យតា ៤១.~

មុននឹងឈាមដល់ការព្រមព្រៀងដើរការកែសម្រួលកិច្ចសន្យាសម្រាន ស្ថាប័នជាប់កិច្ច-សន្យាផ្លូវការនៃការយល់ព្រមពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ និងស្ថាប័នមានសមត្ថភិថ្យដែលបានចូលរួមអនុម័តកិច្ចសន្យាសម្រានដូចមួយ។

នឹងតិវិធីនៃការកែសម្រួលនេះ និងមានចំណែកនៅក្នុងអនុក្រើន្យ។

ចំណែកទី ៥

ខ្លួនឯកសារ

ចារ្យតា ៤២.~

រូបរ៉ោនបុត្រិលប្បត្តិត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅច្បាប់នេះ ត្រូវទទួលរាយទណ្ឌកម្មតាមបទ-ប្បញ្ញត្តិនៅច្បាប់ជាភរមាន។

អ្នកសមគំនិតត្រូវទទួលទោសដឹងចារីផ្លូវ។

នឹងបុគ្គលក្រវេទ្យលខុសត្រូវ បុទ្យលទណ្ឌកម្មពីនៃយសបតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ជាធមាន ប្រសិនបើនិយាណិភាពភាក់ងារ ឬបុគ្គលិករបស់ខ្លួន ដែលធ្វើសកម្មភាពផ្តុងក្របខ័ណ្ឌ នៅការងារ ឬធ្វើយមានការអនុញ្ញាតពីខ្លួន ត្រូវទ្យលទណ្ឌកម្មតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃកម្រិះ ១ ខាងលើ។

មន្ទីរាជការដែលប្រព្រឹត្តលើស បុថ្យសប្រហែលធ្វើយការ នូងការបំពេញឯកនាថី របស់ខ្លួនពាក់ព័ន្ធការងារសម្រាន ត្រូវទ្យលទណ្ឌកម្មវិនិយោគ ឬបានចែកចាយ ឬស្តីពីសហលក្ខណិក៖ មន្ទីរាជការសិរិលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ចំណុះទី ៦

អនសោលប្បញ្ញត្តិ

ចារ្យា ៤៣ ..

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលធ្វើយកីឡិំច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជានិភាករណ៍។

ធ្វើនៅព្រះបរមាណវិសាងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ១៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៧

ព្រះនាស់នេះ និងព្រះរាជនាមូលដ្ឋាន

នាមេដ្ឋាន និងបុរី

បានយកសេចក្តីក្រាបដីទ្យលច្បាយ

សូមឡាយព្រះហស្ថោនខាងក្រោមបានក្នុងត្រូវ

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

នាស់នេះ

បុរីនាម

បានជម្រាបដ្ឋុះសម្រេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងបិរញ្ញាណ

នាស់នេះ

នាន់ និង

សេវាល្អូប្រកបដ

LEXICON

-**សោរតន់ អភិវឌ្ឍន៍ និង ចេញ ហេវគាត់ "ស.អ.ច" (Build Operate and Transfer(BOT) : ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ផ្តល់សម្រទានឱ្យទៅនិងកជនធ្វើការសាងសង់ទូវសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដោយប្រព័លសិទ្ធិឱ្យឯងកជនធ្វើអាជីវកម្មយកកម្រិតខ្ពស់ មួយដែលបានកំណត់ត្រា និងកិច្ចសន្យាសម្រទាន។ ផ្តល់នូវការប្រើប្រាស់សិទ្ធិ សិទ្ធិកាន់កាប់ និងដែលប្រយោជន៍ទាំងអស់បើសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដែលមានលក្ខណៈល្អ តាមលក្ខណៈល្អ និងកិច្ចសន្យាមកិច្ច ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចវិញ។**

-**សោរតន់ ចុះ និង ចេញ ហេវគាត់ "ស.ច.ច" (Build Lease and Transfer(BLT)) : ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចផ្តល់សម្រទានឱ្យទៅនិងកជនធ្វើការសាងសង់ទូវសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដោយប្រព័លសិទ្ធិឱ្យឯងកជនផ្តល់សំណង់ទោះពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចត្រួតខ្ពស់ មួយដែលមួយដែលបានកំណត់ត្រា និងកិច្ចសន្យាដូល តាមតម្លៃដែលបានកំណត់ត្រាដើម្បីធ្វើអាជីវកម្ម។**

ផ្តល់នូវការប្រើប្រាស់សិទ្ធិ សិទ្ធិកាន់កាប់ និងដែលប្រយោជន៍ទាំងអស់បើសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដែលមានលក្ខណៈល្អ តាមលក្ខណៈល្អ និងកិច្ចសន្យាមកិច្ច ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចវិញ។

-**សោរតន់ ចេញ និង អភិវឌ្ឍន៍ ហេវគាត់ "ស.ច.អ" (Build Transfer and Operate(BTO)) : ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចផ្តល់សម្រទានឱ្យទៅនិងកជនធ្វើការសាងសង់ទូវសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដោយត្រូវដោរសំណង់ទោះមកឱ្យ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចកាន់កាប់វិញ ក្រោយពេលបានកំណត់ត្រា និងកិច្ចសន្យាសម្រទាន។ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចប្រព័លសិទ្ធិឱ្យឯងកជនធ្វើអាជីវកម្មបើសំណង់ទោះ ត្រួតខ្ពស់ មួយដែលបានកំណត់ត្រា និងកិច្ចសន្យាសម្រទាន។**

-**សោរតន់ ចិត្តឡាយ និង អភិវឌ្ឍន៍ ហេវគាត់ "ស.ច.ខ" (Build Own and Operate(BOO)) : ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចផ្តល់សម្រទានឱ្យទៅនិងកជនធ្វើការសាងសង់ទូវសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដោយប្រព័លផ្តល់ជ្រាវច្បាប់ និងកជនធ្វើអាជីវកម្មសិទ្ធិករបើសំណង់ទោះបើយ និងកជនធ្វើអាជីវកម្មយកកម្រិតខ្ពស់ លើសំណង់ទោះ សម្រាប់បម្រើឱ្យដែលប្រយោជន៍សារណ៍ ក្រោមលក្ខណៈល្អ ដែលមានការងារភាពភ្លាហរវាងភាគីទាំងពីរ និងដែលមានថែងក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រទាន។**

-សាល់ដែល បង្កើតកម្ម និង ផ្តល់ ឈរវគ្គ "ប.អ.អ.ផ." (Build Own Operate and Transfer(BOOT)) : ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ផ្តល់សម្រានឱ្យ ទោនកជនធ្វើការសាងសង់ទូរសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដោយប្រព័លបញ្ជាប់ខ្លួនកជនធ្វើជាកម្មសិទ្ធិករ លើសំណង់នោះហើយ ឯកជនជាមួកធ្វើអាជីវកម្មយកកម្លាំងទូទៅរបស់ខ្លួន ដែលមួយជាកំណត់។ ផ្តុតរយៈពេលកំណត់ ឯកជនត្រូវផ្តល់នូវសិទ្ធិកាន់កាប់និងផលប្រយោជន៍ ទាំងអស់លើសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលមានលក្ខណៈណូ តាមលក្ខណៈណូនៃកិច្ចសន្យាមកឱ្យ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចវិញ។

-សាល់ សហការ និង ផ្តល់ ឈរវគ្គ "ស.ស.ផ." (Build Corporate and Transfer(BCT)) : ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចផ្តល់សម្រានឱ្យ ទោនកជនធ្វើការសាងសង់ទូរសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដោយស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចនោះ និង ឯកជនសហការត្រួតពិនិត្យការធ្វើអាជីវកម្ម ត្រូវបានបង្ហាញដោយខ្លួនខ្លួន - ខាត និងរដ្ឋបានិភ័យនាទា ដែលទាក់ទងនឹងអាជីវកម្មមត្តា ត្រូងរយៈពេលដែលបានកំណត់ត្រូងកិច្ចសន្យាសម្រានឱ្យ ផ្តុតរយៈពេលកំណត់ឯកជនត្រូវផ្តល់នូវសិទ្ធិកាន់កាប់ និងផលប្រយោជន៍ទាំងអស់លើសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលមានលក្ខណៈណូ តាមលក្ខណៈណូនៃកិច្ចសន្យាមកឱ្យ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចវិញ។

-ព្រមទាំង បង្កើតកម្ម និង ផ្តល់ ឈរវគ្គ "ព.អ.ផ." (Expand Operate and Transfer(EOT)) : ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចផ្តល់សម្រានឱ្យ ទោនកជនធ្វើការពន្លឹងកំណត់ និងពន្លឹងកំណត់ព្រឹកនោះ ផ្តុងរយៈពេលមួយដែលបានកំណត់ត្រូងកិច្ចសន្យាសម្រានឱ្យ ផ្តុតរយៈពេលនោះ ឯកជនត្រូវផ្តល់នូវសិទ្ធិកាន់កាប់ និងផលប្រយោជន៍ទាំងអស់នៃទីតាំងព្រឹកដែលមានលក្ខណៈណូ តាមលក្ខណៈណូនៃកិច្ចសន្យាមកឱ្យ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចវិញ។

- ដំឡើងតាមបច្ចុប្បន្ន បង្កើតកម្ម និង ផ្តល់ ឈរវគ្គ "ម.អ.ផ." (Modernize Operate and Transfer(MOT)): ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចផ្តល់សម្រានឱ្យ ទោនកជន ធ្វើឱ្យមានភាពទំនើបទូរសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធប្រព័លសិទ្ធិឱ្យ ឯកជនធ្វើជាកម្មយកកម្លាំងទូទៅ ដែលមួយជាបន្ទាន់ ដែលបានកំណត់ត្រូងកិច្ចសន្យាសម្រានឱ្យ ។ ផ្តុតរយៈពេលនោះ ឯកជនត្រូវផ្តល់នូវសិទ្ធិកាន់កាប់ និងផលប្រយោជន៍ទាំងអស់នៃសំណង់ដែលបានធ្វើឱ្យមានភាពទំនើប និងមានលក្ខណៈណូ តាមលក្ខណៈណូនៃកិច្ចសន្យា មកឱ្យ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចវិញ។

-ជំនើបតាមចាន់យក្ស ដើម្បី លិខភាពីទក្ស នៅរវាង "ខ.ច.ស" Modernize Own and Operate (MOO)) : ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចផ្តល់សម្រានឱ្យ ឡើងកជនធ្វើឱ្យមានភាពទៅនឹងសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដោយប្រព័លសិទ្ធិឱ្យកជនធ្វើជាកម្មសិទ្ធិករឡើសំណង់នៅ៖ និងធ្វើអាជីវកម្មយកកម្លៃប្រចាំឆ្នាំដែលប្រយោជន៍សារណ៍៖ ក្រោមលក្ខណៈណាន់ ដែលមានការងារភាពត្រារវាងភាគីទាំងពីរ និង ដែលមានកំណត់ត្រាផកិច្ចសន្យាសម្រាន។

-ខ្លួន និង នារីទក្សប្រចាំឆ្នាំ ឬខ្លួនទ្វាក្សទៅត្រូវបានប្រចាំឆ្នាំ: ជាកិច្ចសន្យាដែលស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចយល់ព្រមដូលឱ្យកជនធ្វើអាជីវកម្ម នៅលើសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធត្រង់រយៈពេលមួយជាកំណត់ ឬ ស្ថាប័ននៅ៖ ធ្វើអាជីវកម្មខ្លួនឯង ដោយ ផ្តល់ឯកជនមកគ្រប់គ្រងប្រសាប័នមិន ធ្វើអាជីវកម្មបែនិសំណង់នៅ៖ នៅពេលនឹងកជនមកធ្វើអាជីវកម្មក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ដោយផ្តល់ថ្មីឱ្យបានការព្រមព្រៀងឯងកភាព ដើម្បីបំនើដែលប្រយោជន៍សារណ៍។

ការផ្តល់ខាងលើនេះ អនុវត្តសម្រាប់តែ ប្រភេទកម្មាធិសម្រាន ដែលមានចំងនៅត្រាផកិច្ចអនុក្រើសុប្បែណ្ឌ។